

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-440/23 – 1

Lieta C-440/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 14. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (Malta)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 11. jūlijs

Prasītājs:

FB

Atbildētāji:

European Lotto and Betting Ltd

Deutsche Lotto Und Sportwetten Limited

CIVILLIETU TIESA, PIRMĀ PALĀTA

TIESAS, MALTA

[..]

Lūgums [..] Eiropas Savienības Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar [LESD] 267. pantu [..] tiesvedībā [..]:

[..]:

FB [..]

pret

European Lotto and Betting Ltd [..]
un
Deutsche Lotto Und Sportwetten Limited
[..]

Puses

Šajā tiesvedībā puses ir FB (prasītājs) [..] un

European Lotto and Betting Ltd [..] un *Deutsche Lotto Und Sportwetten Ltd* [..]
(atbildētāji).

Lūguma pamatojums

- 1 Starp pusēm ir strīds par zaudēto likmju atgūšanu. Prasītājs pieprasa segt zaudējumus no cesijas tiesībām, kas radušās, spēlējot tiešsaistes spēļu automātus un (sekundārās) izlozes.
- 2 Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem ([..] *GlüStV* [4. panta] 1. un 4. punkts), lai organizētu azartspēles Vācijā, ir vajadzīga atļauja. Azartspēļu organizēšana bez Vācijas atļaujas ir aizliegta. Attiecīgie noteikumi tolaik spēkā esošajā redakcijā noteica šādi:

“4. panta 1. punkts: Publiskas azartspēles drīkst organizēt vai to starpniecības pakalpojumus drīkst sniegt tikai ar attiecīgās valsts kompetentās iestādes atļauju. Ir aizliegts organizēt azartspēles bez šādas atļaujas (nelicencētas azartspēles) un piedalīties maksājumos saistībā ar nelicencētām azartspēlēm.

4. punkts: Publisku azartspēļu organizēšana internetā ir aizliegta.

5. punkts: “Atkāpjoties no 4. punkta, federālās zemes, lai labāk sasniegtu 1. punktā noteiktos mērķus, var atļaut izložu pašizplatīšanu un starpniecību, kā arī sporta derību organizēšanu un starpniecību internetā [..].”

- 3 [..] Vācijas Civilkodeksa [*BGB*] 134. pantā ir noteikts:

“Juridisks darījums, kas pārkāpj likumā noteiktu aizliegumu, ir spēkā neesošs, ja vien likumā nav noteikts citādi.”

- 4 [..] *BGB* 812. pantā ir noteikts:

“Ikvienam, kas bez tiesiska pamata iegūst kaut ko no citas personas darbības vai jebkādā citā veidā uz tās rēķina, ir pienākums tai to atlīdzināt”.

- 5 Atbildētājs piedāvā tiešsaistes spēļu automātus, kā arī izlozes pakalpojumus saskaņā ar Maltas Azartspēļu pārvaldes (MAP) izsniegtu licenci. Atbildētājs klientiem tiešsaistē piedāvā izlozes līdzīgā veidā kā valsts operatori. Klients var likt likmi uz skaitļu izlozes iznākumu. Tomēr atbildētājs pats neorganizē savas skaitļu izlozes, bet gan dod iespēju klientiem likt likmes uz citu izložu rīkotāju skaitļu izložu iznākumu. Vācijā šis pakalpojums ir zināms kā “[...] sekundārā izloze [...]”. Tādējādi spēlētāju pieredze ir līdzīga.
- 6 Prasītājs apgalvo, ka atbildētājs savus pakalpojumus cedentam ir sniedzis “[...] nelikumīgi [...], jo tam nebija Vācijas [...] papildu licences. Pēc viņa domām, Vācijas aizlieguma organizēt azartspēles bez Vācijas atļaujas pārkāpuma dēļ līgumi ir spēkā neesoši saskaņā ar [...] BGB 134. pantu. Tādēļ atbildētājam esot jāatmaksā visas zaudētās likmes saskaņā ar [...] BGB 812. pantu (nepamatota iedzīvošanās).
- 7 Atbildētājs uzskata, ka [...] uz to neattiecas Vācijas atļauja tiešsaistes spēļu automātu, kā arī (sekundāro) izložu organizēšanai, tādējādi pārkāpjot tā tiesības uz pakalpojumu brīvu apriti. Tādēļ tiesa nevarot izmantot [...] administratīvās formalitātes neizpildi attiecībā uz [...] atļauju tam par sliktu. [...] Tā pakalpojumi nav bijuši [...] nelikumīgi [...] Vācijā. Aizliegumu organizēt tiešsaistes spēļu automātus un tiešsaistes (sekundārās) izlozes bez Vācijas atļaujas nevarot piemērot. Atbildētājs apgalvo, ka cedents rīkojas, ļaunprātīgi izmantojot tiesības un negodprātīgi. Atbildētājs uzskata, ka šāda [spēlētāja] [...] prasība atmaksāt zaudējumus pret Maltas licencētu operatoru noteikti ir uzskatāma par tiesību ļaunprātīgu izmantošanu un spēlētāja [...] negodprātību. Prasītājs tam nepiekrīt un atsauca uz visu Vācijas federālo zemju augstāko tiesu jurisdikciju, kuras [līdz šim] nav ievērojušas šo argumentu nevienā no [lietām, kas saistītas ar] spēlētāju prasījumiem [...].
- 8 Pušu līgumattiecībām esot piemērojami Vācijas tiesību akti. Saskaņā ar [...] BGB [...] 812. pantu [...] ir iespējams atprasīt to, ko cita persona ir ieguvusi bez tiesiska pamata darbības ceļā vai jebkādā citā veidā. Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem azartspēļu organizēšana bez Vācijas atļaujas ir aizliegta. Saskaņā ar Vācijas judikatūru šie *GlüStV* 4. panta 1. un 4. punkta noteikumi ir aizlieguma noteikumi *BGB* 134. panta izpratnē. Tādējādi individuālo azartspēļu līgumu spēkā neesamība noved pie pienākuma [at]maksāt [...] zaudētās likmes.
- 9 Tomēr ir apšaubāms, vai Tiesas atzītā pakalpojumu sniegšanas brīvība un tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums [nepieļauj] [...] prasību [par] [...] nepamatotu iedzīvošanos lietā, kam piemīt minētās īpašās iezīmes.

- 10 Ir jānošķir tiešsaistes (“virtuālie”) spēļu automāti un tiešsaistes (sekundārās) izlozes. Virtuālo spēļu automātu joma un izložu joma attiecīgajā periodā tika regulētas atšķirīgi.

I. Par zaudējumiem no tiešsaistes spēļu automātiem

- 11 Tiešsaistes spēļu automātu un visu citu tiešsaistes kazino spēļu (rulete, blekdžeks, tiešsaistes pokers u.c.) jomā Vācijas atļauja bija nepieciešama, bet nebija pieejama. Tomēr privātie un valsts pakalpojumu sniedzēji varēja iegūt licences šim segmentam spēļu organizēšanai klātienē praktiski pēc saviem ieskatiem. Vācijā spēļu automāti ir plaši izplatīti gan spēļu zālēs un restorānos, gan arī daudzos kazino ¹. Kopš 2012. gada ir atļautas tiešsaistes izlozes un sporta derības.
- 12 Federālās zemes 2019. gada beigās izpildvaras līmenī vienojās grozīt Valsts līgumu par azartspēlēm un atcelt pilnīgu visu tiešsaistes kazino spēļu aizliegumu. Grozītā Valsts līguma projekts tika paziņots ES Komisijai 2020. gada maijā. Tā [..] 4. [panta] 4. punktā ir noteikts:

[..] *Licenci publiskām azartspēlēm internetā var piešķirt tikai izložu pašizplatīšanai un starpniecībai, sporta derību un zirgu skriešanās derību organizēšanai, starpniecībai un izplatīšanai, kā arī tiešsaistes kazino spēļu, virtuālo spēļu automātu spēļu un tiešsaistes pokera organizēšanai un pašizplatīšanai. [..]*

- 13 Paskaidrojot paziņojumā Komisijai ir teikts:

[..] *Vācijas federālās zemes ir vienojušās par pievienoto 2021. gada Valsts līguma par azartspēlēm projektu kā turpmāko regulējumu laikposmam no 2021. gada 1. jūlija. Projektā ir ietverta azartspēļu regulējuma satura turpmāka attīstība Vācijā, saskaņā ar kuru iepriekšējie Valsts līguma par azartspēlēm mērķi (1. pants) ir saglabāti **nemainīgi**, un vienlaikus ir paredzēts, ka **privātiem pakalpojumu sniedzējiem ar stingriem nosacījumiem būs iespējams piedāvāt dažas turpmākas tiešsaistes azartspēles, kas iepriekš Vācijā bija aizliegtas**, lai spēlētājiem piedāvātu legālu un drošu alternatīvu melnajā tirgū piedāvātajām spēlēm. [..] Būtībā tiks saglabāts valsts monopolstāvoklis attiecībā uz izložu pasākumiem (10. pants) [..]. [..]*

- 14 2020. gada 8. septembrī federālo zemju un senāta kanceleju vadītāji pieņēma rezolūciju par azartspēlēm pārejas periodā līdz 2021. gada 1. jūlijam. Rezolūcija attiecas uz to, kā rīkoties ar pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina šādas nelicencētas azartspēles, kuras tajā laikā bija vispārēji aizliegtas, bet būs licencējamas no 2021. gada 1. jūlija. Tajā ir noteikts:

¹ <https://www.spielbanken.com/deutschland/>

[..] Līdz 2021. gada 30. jūnijam pret neatļautiem azartspēļu piedāvājumiem vērstie izpildes pasākumi tiks koncentrēti uz tiem pakalpojumu sniedzējiem, attiecībā uz kuriem ir paredzams, ka tie arī nākotnē vēlēšies izvairīties no iespējamā regulējuma. [..] Federālās zemes vērsīsies pret šiem neatļautu azartspēļu organizētājiem. [..]

- 15 Pamatojoties uz to, 2020. gada 30. septembrī federālo zemju augstākās azartspēļu uzraudzības iestādes izsludināja tā sauktās Kopīgās pamatnostādnes par tiešsaistes spēļu automātu un tiešsaistes pokera piedāvājumiem bez (papildu) Vācijas atļaujas. [..] Tās nosaka:

[..] Ņemot vērā tiesisko situāciju, kas, kā paredzams, mainīsies 2021. gada 1. jūlijā, virtuālo spēļu automātu un tiešsaistes pokera piedāvājumi, kuriem pašlaik vēl nav tiesību saņemt licenci, – pašizplatīšana un organizēšana – kopumā ir starp apstākļiem, kas netiks ņemti vērā, piemērojot azartspēļu likumu, ja tie atbilst šādām prasībām, kuras federālās zemes ir atzinušas par tehniski pamatotām. [..]

- 16 Seko prasību saraksts. Attiecīgi Vācijas federālās zemes nevērsās pret tiešsaistes spēļu automātu pakalpojumu sniedzējiem par to, ka tiem nebija Vācijas atļaujas.
- 17 Atbildētājs apgalvo, ka iepriekšējais pilnīgais tiešsaistes kazino spēļu aizliegums nevarēja būt pamatots ar Valsts līguma 1. pantā ([..] “Mērķi” [..]) noteiktajiem mērķiem. Pamatojums nav iespējams, jo federālās zemes, tāpat atbildīgais azartspēļu regulators, pašas neuzskata bijušo pilnīgo aizliegumu par obligātu. Paziņojot Komisijai grozītā Valsts līguma projektu, par azartspēļu regulējumu atbildīgās federālās zemes bija skaidri norādījušas, ka Valsts līguma mērķus var īstenot ar maigāku iepriekšējās oficiālās atļaujas sistēmas iejaukšanos. Tā kā, pārejot no pilnīga aizlieguma uz atļauju sistēmu, Valsts līguma mērķi palika identiski, pilnīga aizlieguma aizstāšana pierāda, ka tas nevarēja būt obligāts *GlüStV* mērķu īstenošanai, pat pirms 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā tiesiskās situācijas maiņa.
- 18 Turklāt atbildētājs apgalvo, ka pilnīgs tiešsaistes kazino azartspēļu aizliegums nevar tikt uzskatīts par piemērotu Tiesas pamatojuma prasību izpratnē, lai sasniegtu Valsts līguma mērķus. Tas ir tāpēc, ka Valsts līguma mērķis nav pilnīgs kazino spēļu aizliegums, bet gan iedzīvotāju “dabiskā azartspēļu instinkta” novirzīšana uz sakārtotiem un uzraudzītiem kanāliem. Tomēr, ja saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem nav “[..] sakārtotu un uzraudzītu [..] kanālu konkrētajam tiešsaistes kazino spēļu pieprasījumam (tā sauktais “dabiskais azartspēļu instinkts” *GlüStV* 1. panta formulējuma izpratnē), pilnīgs aizliegums neapšaubāmi nav piemērots, lai īstenotu Valsts līguma mērķus.
- 19 Atbildētājs apgalvo, ka iepriekšējā pilnīgā tiešsaistes spēļu automātu aizlieguma pamatojums, balstoties uz Valsts līguma mērķiem, ir pretrunā arī federālo zemju, kas ir atbildīgas par azartspēļu regulējumu, 2020. gada septembra paziņojumiem

(“[...] *apkārtraksts* [...] un [...] *kopīgās pamatnostādnes* [...]). Ar šiem paziņojumiem federālās zemes arī bija deklarējušas, ka to ieskatā nepastāv pārliecinoša prasība sabiedrības interesēs, kas attaisnotu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežošanu, pamatojoties uz Vācijas licences neesamību.

- 20 Turklāt atbildētājs apgalvo, ka prasība atmaksāt zaudētās likmes, kas pamatota ar nepamatotu iedzīvošanos, nevar būt pamatots pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums, jo prasītāja un cedenta (t.i., sākotnējā spēlētāja) rīcība ir tiesību ļaunprātīga izmantošana. Cedents [...] vēlējas un saņēma nevainojamu azartspēli no licencēta un oficiāli uzraudzīta pakalpojumu sniedzēja. Maltas režīms aizsargājot spēlētājus no krāpnieciskām shēmām. Vācijas papildu licence spēlētājam neradītu nekādas priekšrocības. Konkrēti, spēlētāja konts tika nodots pakalpojumu sniedzēja pārvaldībā. Turklāt saskaņā ar Maltas tiesību aktiem pastāvot tiesības uz tūlītēju kredīta atlikuma izmaksu, un Maltā esot funkcionējoša tiesu sistēma.
- 21 Prasītājs piekrīt atbildētāja viedoklim vismaz tiktāl, ciktāl, viņaprāt, ir vajadzīgs Tiesas lēmums par uzdotajiem jautājumiem, lai panāktu tiesisko noteiktību un juridisko skaidrību attiecībā uz viņa uzņēmējdarbības modeli.
- 22 Tomēr prasītājs atsaucas arī uz Vācijas tiesu judikatūru. Daudzās spēlētāju tiesas prāvās praktiski visas Vācijas tiesas uzskatītu, ka pilnīga izslēgšana no Vācijas licences tiešsaistes spēļu automātiem ir pamatota iejaukšanās pakalpojumu sniedzēju, kuri jau ir licencēti un kurus uzrauga iestādes to ES mītnes valstī, pakalpojumu sniegšanas brīvībā.
- 23 No iesniedzējtiesas viedokļa atbildētāja argumentāciju nevar uzreiz noraidīt. Tomēr Savienības tiesību pareiza interpretācija lietā ar pašreizējām īpatnībām nav tik acīmredzama, lai tiesa varētu lemt, pamatojoties tikai uz iepriekšējo Tiesas judikatūru.

II. Attiecībā uz prasības daļu, kas attiecas uz tiešsaistes izlozēm, ir piemērojams

turpmākais.

- 24 Attiecīgajā periodā varēja pieteikties licencei tiešsaistes izložu rīkošanai (*GlüStV* 4. panta 5. punkts). Tomēr uz atbildētāju kā privātu pakalpojumu sniedzēju šāda licence tiešsaistes izložu organizēšanai neattiecas. Saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem loteriju licences piešķiršana tikai valsts kontrolētiem pakalpojumu sniedzējiem (*GlüStV* 10. panta 2. un 6. punkts).
- 25 Šī privāto pakalpojumu sniedzēju izslēgšana no izložu licenču saņemšanas ir bijusi daudzu gadu garumā Vācijas tiesās risinātu sīvu strīdu priekšmets starp valsts iestādēm un privātiem konkurentiem. Privātie loteriju pakalpojumu sniedzēji apgalvo, ka izložu licenču piešķiršana tikai valsts pakalpojumu sniedzējiem nav pamatota ar pārliecinošām prasībām Valsts līguma mērķu

izpratnē, savukārt valsts pakalpojumu sniedzēji norāda, ka valsts monopolstāvoklis attiecībā uz izlozēm ir jā saglabā, lai aizsargātu spēlētājus.

- 26 Tomēr Minhenes Administratīvā tiesa 2017. gadā nosprieda, ka valsts izložu monopols saskaņā ar *GlüStV* 10. panta 2. un 6. punktu ir pakalpojumu sniegšanas brīvības pārkāpums un nav pamatots ar pārliecinošām prasībām vispārējo interešu labā.²
- 27 Turklāt ir publiski pieejams eksperta atzinums, kurā apšaubīts izložu monopola pamatojums attiecībā uz gadījumu, kad federālās zemes 2020. gada pavasarī paziņoja par tiešsaistes kazino spēļu atļaušanu³. Minētais ekspertu atzinumu bija pasūtījušas iestādes. Tajā bija apšaubīts, vai krāpšanas un manipulāciju arguments tad joprojām būtu pietiekams, lai attaisnotu valsts monopolu izložu jomā.
- 28 [..]
- 29 Ciktāl [..] [iesniedzējtiesa] var secināt, kopš 2017. gada visas Vācijas tiesas ir atstājušas atklātu jautājumu par to, vai licenču piešķiršana tikai valsts pakalpojumu sniedzējiem (loteriju monopols) ir pamatota tiesvedībā par atbildētāja vai citu pakalpojumu sniedzēju sekundāro izložu likumību. Kopš 2017. gada visas tiesas savu argumentāciju ir balstījušas uz to, ka atbildētājs neorganizē izlozes Valsts līguma definīcijas izpratnē, bet rīko derības par citu izložu iznākumu. Nekad netika uzskatīts, ka šīs derības ir licencētas un tiek uzraudzītas citā dalībvalstī. Vācijas tiesas apgalvo, ka, ņemot vērā Valsts līguma mērķus, būtu pamatoti izslēgt iespēju saņemt licenci derībām par valsts izložu iznākumu.
- 30 Šīs argumentācijas piemērs tiek citēts no Koblenčas Augstākās tiesas 2019. gada [..] sprieduma.⁴

[..] (108) *Sekundārās izlozes, ko rīko pirmais atbildētājs, nav izlozes GlüStV 3. panta 3. punkta izpratnē, bet ir derības GlüStV 1. panta trešā teikuma izpratnē. Attiecīgi uz atbildētāja piedāvātajām azartspēlēm neattiecas izložu monopols atbilstoši GlüStV 10. panta 6. punktam, tāpēc jautājums par šā noteikuma nelikumību saskaņā ar Savienības tiesībām nav jāizlemj šajā lietā.*

[..] *Nav iemesla vērsties Eiropas Savienības Tiesā atbilstoši LESD 267. pantam. Tas ir tāpēc, ka prasītāja uzdotais jautājums nav būtisks lēmuma pieņemšanai. Šajā lietā izšķiroša nozīme ir aizliegumam internetā atbilstoši 4. panta 4. punktam. Turpretī Valsts līgumā par azartspēlēm noteiktajam izložu monopolam nav nozīmes. Uz pirmā*

² <https://www.isa-guide.de/isa-law/articles/170610.html>

³ https://cdn.businessinsider.de/wp-content/uploads/2020/01/191107_Kurzgutachten-Ruttig.pdf

⁴ <https://landesrecht.rlp.de/bsrp/document/JURE190009319>

atbildētāja piedāvāto sekundāro izlozi neattiecas Valsts līgumā par azartspēlēm noteiktais loteriju monopols. Kā jau paskaidrots, sekundārā izloze nav kvalificējama kā izloze, bet ir derības. Šim azartspēļu veidam, kas tiek organizēts internetā, nepastāv valsts monopols. [...] [...]”

- 31 Lietā, ko atbildētājs ierosināja Zāras federālās zemes Augstākajā administratīvajā tiesā⁵, tiesa arī atstāja atklātu jautājumu par to, vai izložu licenču piešķiršana tikai valsts pakalpojumu sniedzējiem ir pamatota saskaņā ar Savienības tiesībām, un formulēja to galvenajā teikumā:

[...] Uz derībām par izložu iznākumu – tā dēvētajām sekundārajām izlozēm – neattiecas izložu jēdziens, kas noteikts GlüStV 3. panta 3. punkta pirmajā teikumā [...]”.

- 32 Attiecīgi tiesa tikai pārbauda, vai privāto organizatoru izslēgšana no licences (sekundāro) tiešsaistes izložu organizēšanai ir pamatota saskaņā ar GlüStV 4. panta 4. punktu. Augstākā administratīvā tiesa to apstiprina ar šādiem apsvērumiem:

“[...] GlüStV 4. panta 4. punktā noteiktā aizlieguma priekšmets ir nevis sekundārās izlozes kā tādas, bet gan visu veidu azartspēļu organizēšana un starpniecība internetā. Tas, ka šis aizliegums tika ieviests ar minētā noteikuma 5. punktu attiecībā uz sporta derībām ar stingriem nosacījumiem eksperimentālā posmā, nenoved – kā pārlicinoši paskaidroja Federālā administratīvā tiesa – pie visa azartspēļu tirgus nesaskaņotības, ja nu vienīgi eksperimentēšanas atrunas dēļ. Tomēr ir tiesa, ka izložu īpašais riska potenciāls, ciktāl ir vispārzināms, ir jāvērtē kā zemāks nekā, piemēram, riska potenciāls, kas piemīt spēļu automātiem vai zirgu skriešanās derībām, attiecībā uz kurām licences piešķiršana principā ir iespējama atbilstoši tiesiskajai situācijai, turklāt attiecībā uz zirgu skriešanās derībām jāpiebilst, ka saskaņā ar GlüStV 27. panta 2. punkta otro teikumu pat organizēšana un starpniecība internetā var tikt atļauta. Tomēr uz to balstītajā prasītāja viedoklī ir ignorēts jaunā GlüStV 4. panta 5. punkta regulējuma konteksts. [...] [...]”

- 33 Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai šāda Savienības tiesību interpretācija un šāda tiesu prakse ir piemērota, lai to uzskatītu par pamatotu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu. Ir grūti saprast, kāpēc tāda pakalpojuma gadījumā, kas patērētājam ir identisks, būtu jānošķir likme pie valsts pakalpojumu sniedzēja par valsts organizētas loterijas iznākumu un likme pie privāta pakalpojumu organizētāja, kas ir regulēts citā dalībvalstī, par tās pašas valsts izlozes iznākumu.

⁵ <https://recht.saarland.de/bssl/document/MWRE190001485>

- 34 Licencētas sekundārās izlozes Maltā tiek regulētas tādā pašā regulējumā kā derības, un tādējādi uz tām attiecas ievērojami stingrāks regulējums nekā uz pamata izlozēm Vācijā, kuras saskaņā ar Azartspēļu valsts līgumu tiek uzskatītas par mazāk bīstamiem azartspēļu produktiem.
- 35 Jebkurā gadījumā ir apšaubāms, vai šo atšķirību var izmantot, lai faktu, ka privāto (sekundāro) izložu organizēšanai nav pieejama Vācijas licence, pamatotu ar Valsts līguma mērķiem, kas minēti *GlüStV* 1. pantā. Ja saskaņā ar Savienības tiesībām izšķirošais ir patērētāja viedoklis, tad šķiet grūti savienot tiesības uz pakalpojumu brīvu apriti ar atšķirīgu attieksmi pret vienu un to pašu pakalpojumu. Tas tā ir vēl jo vairāk tādēļ, ka tiešsaistes kazino spēlēm, kas, iespējams, rada lielāku atkarību, par azartspēļu regulējumu atbildīgo federālo zemju ieskatā vairs nebūtu jāpiemēro pilnīgs aizliegums, lai sasniegtu Valsts līguma mērķus.
- 36 [..]
- 37 [..]

Prejudiciālie jautājumi

1) *Vai LESD 56. [pants] ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojumu sniegšanas brīvības pārkāpums, patērētāja dalībvalstī (galamērķa valstī) nosakot vispārēju aizliegumu tiešsaistes spēļu automātu operatoriem, kuri ir licencēti un regulēti savā izcelsmes valstī (Maltā), nav attaisnojams ar pārliecinošiem vispārējo interešu apsvērumiem,*

- *ja galamērķa dalībvalsts vienlaikus atļauj līdzīgas plaši izplatītas azartspēles klātienē ar licencētiem spēļu automātiem spēļu zālēs un restorānos privātiem operatoriem, intensīvākas azartspēles klātienē kazino, licencētas valsts izlozes vairāk nekā 20 000 spēļu vietu, kas paredzētas plašai sabiedrībai, un*

- *atļaujot licencētu tiešsaistes azartspēļu darbību privātiem sporta derību un zirgu skriešanās derību operatoriem, kā arī privātiem tiešsaistes izložu starpniekiem, kas pārdod valstij piederošo izložu un citu licencētu izložu produktus,*

lai gan šī pati dalībvalsts – pretēji [Tiesas] [..] spriedumiem lietās Deutsche Parkinson (C-148/15, 35. punkts), Markus Stoß (C-316/07) un Lindman (C-42/02) – acīmredzami nav iesniegusi zinātniskus pierādījumus, kas apliecinātu, ka šīs spēles rada konkrētus apdraudējumus, un kas būtiski palīdzētu sasniegt tās regulējumā izvirzītos mērķus, it īpaši mērķi novērst problemātisku azartspēļu izplatību, un

ka, ņemot vērā šos apdraudējumus, aizlieguma attiecināšana tikai uz tiešsaistes spēļu automātiem – atšķirībā no visiem spēļu

piedāvājumiem, kas ir atļauti gan ar tiešsaistes, gan klātienes spēļu automātiem – var tikt uzskatīta par piemērotu, obligātu un samērīgu, lai sasniegtu regulējuma mērķus?

- 2) *Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz piemērot tiešsaistes kazino azartspēļu pilnīgu aizliegumu, kas noteikts Vācijas Starpzemju līguma par azartspēlēm (turpmāk tekstā – “GlüStV”) 4. panta 1. un 4. punktā, ja Vācijas azartspēļu regulējuma (Valsts azartspēļu likuma, turpmāk tekstā – “GlüStV”) mērķis saskaņā ar tā 1. pantu ir nevis noteikt vispārēju aizliegumu azartspēlēm, bet [...] “novirzīt iedzīvotāju dabisko azartspēļu instinktu uz sakārtotiem un uzraudzītiem kanāliem, kā arī apkarot neatļautu azartspēļu attīstīšanos un izplatīšanos melnajos tirgos”, un ja pastāv ievērojams spēlētāju pieprasījums pēc tiešsaistes spēļu automātiem?*
- 3) *Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka vispārēju tiešsaistes kazino piedāvājumu aizliegumu nevar piemērot, ja*
- *visu šīs dalībvalsts federālo zemju valdības jau ir vienojušās, ka šādu tiešsaistes azartspēļu piedāvājumu bīstamību var efektīvāk apkarot, izmantojot iepriekšējas oficiālas apstiprināšanas sistēmu, nevis ar pilnīgu aizliegumu, un*
  - *tās ir izstrādājušas un vienojušās par turpmāko regulējumu, noslēdzot attiecīgu valsts līgumu, kas pilnīgu aizliegumu aizstāj ar iepriekšējas apstiprināšanas sistēmu,*
  - *un, gaidot šo turpmāko regulējumu, nolemj atzīt attiecīgos azartspēļu piedāvājumus bez Vācijas atļaujas, ja ir ievērotas noteiktas prasības, līdz tiek izsniegta Vācijas licences,*
- lai gan saskaņā ar [...] Winner Wetten [(C-409/06)] Savienības tiesību piemērošana nevar tikt uz laiku apturēta?*
- 4) *Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka (galamērķa) dalībvalsts nevar pamatot valsts tiesisko regulējumu ar pārliedzinošiem vispārēju interešu apsvērumiem, ja*
- *šis regulējums aizliedz patērētājiem likt licencētas pārrobežu derības citā (izcelsmes) dalībvalstī uz galamērķa dalībvalstī licencētām izlozēm, kas tur ir atļautas un regulētas, un*
  - *loterijas ir licencētas galamērķa dalībvalstī, un regulējuma mērķis ir aizsargāt spēlētājus un nepilngadīgos,*
  - *un izcelsmes dalībvalstī licencēto derību uz izlozēm regulējums ir vērsts uz spēlētāju un nepilngadīgo aizsardzību un nodrošina*

tādu pašu aizsardzības līmeni kā izložu regulējums galamērķa valstī?

- 5) Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj to likmju atgūšanu, kas zaudētas, piedaloties (sekundārajās) izlozēs, pamatojoties uz darījumu iespējamo nelikumību, jo patērētāja dalībvalstī nav izsniegta licence, ja
- šāda privāto (sekundāro) izložu atļauja likumā ir izslēgta,
  - un šo izslēgšanu valsts tiesas pamato ar it kā esošu atšķirību starp likmi, kas izdarīta pie valsts operatora par valsts organizētas izlozes iznākumu, un likmi, kas izdarīta pie privāta organizatora par valsts izlozes iznākumu?
- 6) Vai LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj to likmju atgūšanu, kas zaudētas, piedaloties (sekundārajās) izlozēs, pamatojoties uz darījumu iespējamo nelikumību, jo patērētāja dalībvalstī nav izsniegta licence, ja
- likumā ir izslēgta šādas licences izsniegšana privātām (sekundārajām) izlozēm,
  - un šo izslēgšanu par labu valsts izložu organizētājiem valsts tiesas pamato ar it kā esošu atšķirību starp likmi, kas izdarīta pie valsts operatora par valsts organizētas izlozes iznākumu, un likmi, kas izdarīta pie privāta organizatora par valsts izlozes iznākumu?
- 7) Vai LESD 56. pants un tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums ([..] Niels Kratzer [C-423/15]) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj prasību par zaudēto likmju atmaksāšanu, kas pamatota ar Vācijas atļaujas neesamību un nepamatotu iedzīvošanos, ja organizators ir licencēts un to uzrauga citas dalībvalsts iestādes, un spēlētāja prasījuma aktīvi un prasījumi par samaksu ir nodrošināti ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā organizators ir reģistrēts?

[..]